

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.12.2013 г.

Вестник 24 часа

✓ Обсъжда се отмяна на отработването в събота

Правителството започва да разработва варианти, с които да се прекрати отработването в събота на дни, ползвани за дълги уикенди покрай празници. Това съобщи министърът на труда и социалната политика Хасан Адемов.

За да се премахне обаче отработването, трябва да има и съгласие от страна на синдикатите и работодателите, обясни министърът. След като се изготвят, вариантите щели да бъдат представени първо в тристранката.

Адемов подчерта, че не е съгласен с предложението на соцдепутата Петър Кънев извънредните почивни дни да се приспадат от отпуска, вместо да се отработват.

Нужно е цялостно да се преосмисли моделът на отпуските и почивните дни, обясни министърът. Възможно било да се стигне и до намаляване на извънредните почивни дни покрай празници.

Само през следващата година заради извънредните празници и уикендите българите ще имат 114 почивни дни от 365-те дни в годината. Допълнително на всеки се полагат и поне 20 дни платен годишен отпуск.

Заради сложните преговори с работодатели и синдикати д-р Адемов не се ангажира кога точно ще се сложи край на отработването в събота. Правителството вече определи неработните дни и работните съботи за 2014 г. През следващата година ще се работи в три съботи - 10 май, 31 май и 13 декември. С разместването беше постигната шестдневна почивка от 1 май до Гергьовден и дълъг уикенд за Нова година. От 2013 г. пък остава още една работна събота следващата седмица.

За увеличение на пенсионните осигуровки може да се говори само ако има съществен ръст на икономиката, коментира още министър Адемов. Изчисленията сочат, че за да може работещите да издържат напълно пенсионерите, вноските трябва да се вдигнат със 7-8%.

Въпросът за размера им е част от цялостна дискусия за пенсионната реформа, заяви социалният министър.

Вестник Капитал Daily

✓ Дефлацията отново се завърна през ноември

Основната причина са цените на храните

След като два поредни месеца цените се покачиха малко и даваха надежда за обръщане на негативната тенденция на спад през последната половин година, през ноември дефлацията отново се завърна. Животът е поевтинял с 0.2% спрямо предходния месец. През октомври увеличението на цените беше с половин процент. Това показват данните на Националния статистически институт (НСИ) за инфлацията през ноември. Основният виновник отново са хранителните стоки, които движеха дефлацията и досега. През ноември те са поевтинели с 0.6%. Така на годишна база дефлацията е 1.5%. През септември понижението на цените на годишна база достигна рекордни нива от 1.6%, каквито не са били отчитани от 1999 г. насам.

Дефлацията обикновено е негативен сигнал за икономиката, защото може да означава слабо вътрешно търсене. Това принуждава търговците и бизнеса да свалят цените, което свива маржовете и печалбите им. Така дефлацията влияе отрицателно и на приходите от косвени данъци в държавния бюджет, които така или иначе са заложили на сравнително високи нива за следващата година. От друга страна, лекото покачване на цените е здравословно за икономиката.

Все пак от еврозоната има умерено добри новини. Покачването на потребителските цени там се е ускорило до 0.9% през ноември. Това идва като облекчение за пазарите в региона, след като изненадващо резкият спад на инфлацията до 0.7% през октомври събуди опасения от дефлация, а Европейската централна банка реагира с понижаване на основния си лихвен процент до ново рекордно ниско ниво от 0.25%. Три от страните, прибегнали до международни спасителни пакети заради кризата - Гърция, Кипър и Ирландия, обаче отчитат дефлация.

Сезонни ефекти

Най-много са поевтинели плодовете (със 7.1%) и зеленчуците (с 1.5%). Сред стоките, при които има спад, са и шоколадите - с 1.4%, книгите (с 0.9%), както и течните и твърдите горива - с около процент надолу. В началото на по-студените месеци цените на дрехите и обувките стандартно се покачват с 4-5% на месечна база, като и тази година не прави изключение. През ноември обаче поскъпването е по-малко, отколкото преходния месец - с малко под процент. Най-много през ноември са поскъпнали безалкохолните. При тях увеличението е с 1.8%. В групата на кафето и чая поскъпването е с 1.3%, а цените на млечните продукти са нараснали с 0.9%.

И годишни тенденции

На годишна база най-много поевтинява стоквата група, в която влизат наеми на жилища и електроенергия. Там спадът спрямо ноември 2012 е 7.1%, което се дължи основно на поевтиняването на електро- и топлоенергията. Последното се

дължи на изкуствено понижениите цени на тока и парното в началото на годината. Групата "развлечение и култура" също отбелязва спад от 4%, а при здравеопазването поевтиняването е с 2%. Поскъпнали са алкохолът и цигарите - с 1.2%, както и хотелите и ресторантите - с 2.6%.

Животът на най-бедните 20% от домакинствата в България обаче не е бил много по-евтин, показва индексът на цените за малката потребителска кошница, изчисляван от НСИ. През ноември хранителните продукти в нея са поевтинели с по-малко, отколкото показва общият индекс на потребителските цени - едва 0.4%.

МЕСЕЧНА ИНФЛАЦИЯ,

В %

ИЗТОЧНИК: НСИ

✓ Оптимизъм сред фамилния бизнес въпреки бавния растеж в Европа

Българските фирми предвиждат инвестиции зад граница, затрудняват ги забавените плащания, показва проучване на KPMG и Организацията на фамилния бизнес в Европа

Международната фирма за професионални услуги KPMG и Организацията на фамилния бизнес в Европа (European Family Businesses, EFB) обединиха усилията си през тази година за създаването на Барометър на европейските фамилни компании за измерване на нивото на тяхната увереност в перспективите за развитие и на предизвикателствата, които оказват влияние върху дейността им в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план. Първото издание беше публикувано в началото на декември.

За разлика от редица други сектори фамилният бизнес е уверен в бъдещето

Последните няколко години поставиха редица предизвикателства пред бизнеса независимо от размера на фирмите. Фамилният бизнес не се отличава от тази тенденция. От друга страна, този сектор успява да си проправя път през предизвикателствата като намаляващи продажби, свита рентабилност и административни тежести, а също така и да се адаптира към променящата се среда. Именно тази адаптивност наред със съществуващия му принос към брутния вътрешен продукт определя фамилния бизнес като ключов фактор за развитието на националните икономики и на Европейския съюз като цяло.

В общ план барометърът показва, че фамилният бизнес (над 54% от анкетираните фирми) остава уверен в способността си не само да оцелее в настоящите икономически условия, но и да се възползва от възможностите за растеж, инвестиции и успех.

Резултатите показват, че през последните месеци 69% от участниците в проучването са успели да запазят или да увеличат своя оборот, а 76% са запазили или увеличили броя на служителите си.

В България мнозинството заема неутрална позиция по отношение на перспективите през следващата година, което се дължи и на липсата на категорични положителни резултати от изминалия период и антиправителствени настроения сред част от обществото.

Стратегията за бъдещето е свързана с инвестиции в чуждестранни пазари

Бизнес средата се променя, но общата визия, принципи и устои на фамилния бизнес остават същите. В стратегиите на компаниите от сектора мерките за оцеляване са заменени с инициативи, които да осигурят продължаването на устойчивия растеж в бъдеще. Увереността е породена не само от динамичността и гъвкавостта, но и от ясната представа какъв ще бъде източникът на този растеж.

Мнозинството от анкетираните (над 90%) виждат възможности в интернационализацията, диверсификацията и продължаващото развиване на основната дейност, като 63% планират разширяване на бизнеса чрез навлизане на

чуждестранни пазари с основен фокус върху държавите от Европейския съюз. Българските фирми не правят изключение от тази тенденция, като освен инвестиции в страната обмислят инвестиции предимно в Европа, но освен това в Америка, Азия и Африка.

Достъпът до финансиране и регулациите са сред най-големите предизвикателства

Барометърът отчита, че нагласите за бъдещето са положителни, но все пак остават и сериозни предизвикателства. Едно от тях е трудното осигуряване на финансиране за фамилния бизнес. Малко повече от половината от участниците в проучването отбелязват, че са имали затруднения в тази насока, които са свързани повишените изисквания за обезпечаване на банковите кредити или липсата на интерес от страна на финансовите институции. В тази връзка не е случайно, че 53% от анкетираните, както и българските фирми обмислят да финансират бизнеса си през следващите шест месеца със собствени средства, чрез стратегически партньорства или други алтернативни форми.

На второ място, барометърът показва, че според фамилния бизнес е налице съществена необходимост от подобрения по отношение на регулаторната рамка и мерките на правителствата за подпомагане на сектора. Основните затруднения, с които се сблъскват анкетираните, са свързани с данъчните правила, бюрокрацията, трудовото законодателство и размерът на данъците. Сред основните области в България също са открити забавените плащания, както и развитието на инфраструктурата и образованието.

Фамилният бизнес ще бъде важен фактор за възстановяване на растежа в Европа

Компаниите от сектора ще останат в силна позиция при продължаващото стабилизиране на пазарите и ще продължат да имат съществен принос за възобновяване на икономическия растеж в Европа. За бъдещото си развитие фирмите залагат на способността си да печелят нов бизнес наред с разработването на качествени продукти, силни търговски марки, обслужване на клиентите, съпричастност на служителите, гъвкавост и бързина за вземане на решения и не на последно място дългосрочната визия.

Според Роджър Педър, президент на EFB, резултатите от първото издание на барометъра са обнадеждаващи. Фамилните фирми имат положителни перспективи и инвестират в Европа. Проучването потвърждава реалността, че фамилният бизнес е стабилна и отговорна платформа за растеж в Европа. Педър предупреждава, че не трябва да бъдат игнорирани и предизвикателствата пред сектора, свързани с необходимостта от нормализиране на кредитирането на реалната икономика и подобряването на регулаторната рамка.

В подкрепа на това Кристоф Бернар, ръководител на глобалното направление на KPMG за фамилния бизнес, споделя, че е обнадеждаващо да се наблюдава увереността на сектора в Европа и неговия принос в националните икономики. Фамилните компании не просто оцеляват, но се възползват от възможностите за продължителен растеж, инвестиции, експанзия и успех.

Барометърът показва, че фамилните компании са наясно кои са ключовите фактори за техния устойчив успех. Сред най-важните са подходяща управленска структура и процеси, добра комуникация в семейството, запазване на фамилния контрол върху бизнеса и определяне на ясна стратегия, както и подготовка на следващото поколение за поемане на отговорността за фирмата.

✓ Агенцията по заетостта посочи работодателите на годината

Награди получиха 28 компании и организации, класирани в 9 категории

Общо 28 работодатели получиха отличието "Работодател на годината – 2013" от Агенцията по заетостта, което се дава вече за десета поредна година. С наградата се отличават компании и организации, които са назначили най-много служители с посредничеството на бюрата по труда или са постигнали високи резултати във връзка с оперативна програма "Развитие на човешките ресурси". Призовете тази година са в общо 9 категории.

Работодател, наел най-много служители през бюрата по труда

I "Албена", курортен комплекс "Албена", Варна

II "Дюни", общ. Созопол

III "Сокотаб", с. Радиново, общ. Марица

Работодател, разкрил най-много работни места в общини с висока безработица (над 15% средномесечно) и наел на тях служители през бюрата по труда

I "Палиррия България", Нова Загора

II "Калея-2010", с. Прохлада, общ. Дулово

III "Агротайм", Исперих

Работодател, наел на работа най-много младежи до 29 години

I Конфедерация на труда "Подкрепа"

II "СЕ Борднетце - България", Карнобат

III "Граммер", с. Трудовец, общ. Ботевград

Работодател, осигурил заетост след изтичане срока по програми за заетост и по схеми на ОП "Развитие на човешките ресурси"

I "АЕЦ Козлодуй", обл. Враца

II "Бове груп", Перник

III "Спарки Елтос", Ловеч

Работодател с най-голям принос към създаването на работна среда, която стимулира професионалното развитие на служителите, чрез финансиране по европрограмата

I "Неохим", Димитровград

II "Немечек", София

III "Монбат", Монтана

Работодател, наел безработни лица от уязвимите групи на пазара на труда

I "ПСТ Плевен", Плевен

II "Ламкор 2", Благоевград

III "Краси 2000", Стара Загора

Работодател, осигурил заетост на безработни лица на "бели" (в здравеопазването и социалните сектори) и "зелени" (подпомагащи опазването на околната среда) работни места

I Конфедерация на независимите синдикати в България

II "Благоустрояване", Габрово

III "Биострой", Благоевград

Работодател с най-висока оценка по схеми за подбор на проектни предложения на ОП "Развитие на човешките ресурси"

I "Енергоремонт - Козлодуй", Козлодуй

II "Гранд роял тур", Варна

III "Т.И.Л. ауто", Варна

III "Савимекс", Добрич

Община, разкрила най-много работни места и наела на тях безработни лица

I Община Самоков

II Община Нови пазар

III Община Търговище

[Вестник Труд](#)

✓ 2013 г. поразмърда пазара на имоти

В началото на 2013 година на имотния пазар в България се случи нещо странно. Ръстът на сделките в страната през първото тримесечие се оказа 23,3% на годишна база според данните на Имотния регистър. Кое то накара мнозина да заговорят за възраждане на пазара, в който през последните 4 - 5 години поводите за оптимизъм напълно липсваха.

Само че и този път положителните изводи бяха малко прибързани. През второто тримесечие сделките с имоти се увеличиха с 26,1% в сравнение с първото тримесечие, но това е нормално, тъй като пролетно и лятно време тези сделки по принцип нарастват. На годишна база обаче увеличението беше едва 3,3%. А според последните данни на Имотния регистър за месеците между юли и септември, ръстът спрямо година по-рано е едва 1,4%.

Или, ако трябва да се обобщат цифрите за всичките девет месеца от януари до септември 2013 г., годишният ръст на сделките с имоти се свежда само до 7,4%.

Картината не е ясна

Имотният регистър не показва каква част от сделките са с ниви и каква - с жилища, гаражи, магазини. Но ако се погледнат цифрите за някои типично земеделски райони, се вижда, че ръстът на вписаните сделки там по нищо не се отличава от средните за целия имотен пазар. Например в Генерал Тошево, Добрич, Нова Загора, Пазарджик броят на сделките нараства със същия процент, с който и в големите областни градове, където се търгуват предимно жилища, търговски и промишлени обекти.

Но все пак има повод за оптимизъм и той произтича от числата за заличените ипотеките. На годишна база през първите девет месеца на годината броят на тези позиции е нараснал с 9,6%. Това показва, че все повече заеми за закупуване на имот са били изплатени или поне предоговорени при по-благоприятни условия.

Поводи за оптимизъм през годината не липсваха и в някои отделни сегменти на имотния пазар. Например ръстът при сделките с ваканционни имоти особено по морето достигна 20% според оперативния директор на "Бългериън пропертис" - Полина Стойкова. Компанията, която е специализирана в този вид сделки, отчита, че този пазар се движи главно от чужди купувачи, предимно руснаци. Но същото не може да се каже за ваканционните имоти в планинските ски дестинации - Банско, Пампорово, Разлог, Чепеларе. Там интересът продължава да е слаб и цените продължават да падат. В сферата на търговските площи също се наблюдава раздвижване. 2013 година бе белязана от т.нар. втора вълна молове. В навечерието на новата 2013 година в столицата бе открит "България мол", а през март - най-големият до момента съвременен търговски център - "Парадайс". Тази вълна ще продължи и през следващата година с откриването на "Саут Ринг мол" в столицата и "Панорама мол" в Плевен. През 2013 г. бяха открити и два големи търговски обекта на френската верига за спортни стоки "Декатлон".

По наблюдения на специалисти, заети с този бранш, големите модни марки са се ориентирали към разширение на обектите си в очакване потребителското търсене в близко бъдеще да се увеличи, въпреки че засега то расте с твърде бавни темпове.

Цените като ориентир

Колкото до цените, статистиката на НСИ показва, че те продължават да падат. Но този спад вече е едва забележим и често, поне в големите населени места, е в рамките на по-малко от 1 процент. Което според много анализатори е нормално. На имотния пазар като купувачи навлизат хора, които са чакали достатъчно дълго, за да си купят жилище. Ако при започването на кризата един човек е бил на 30 години, значи вече е на 35 и не може да отлага повече купуването на първо жилище.

От друга страна, в четирите най-големи града - София, Пловдив, Варна и Бургас, спадът на цените на практика е преустановен, т.е. по всичко личи, че те са достигнали дъното. Това подсказва че през 2014 г. на пазара ще излязат все повече купувачи.

Също така тази година се наблюдава макар и умерен ръст на сделките с терени за жилищно строителство.

Според Георги Павлов, изпълнителен директор на най-голямата агенция за недвижими имоти у нас - "Адрес", все още става въпрос за малки проекти за по 5-10 апартамента и то почти изключително само в големите градове. Но все пак това е предпоставка, че ако догодина няма сериозни политически и икономически трусове, ще се появят и по-големи нови жилищни сгради.

Какво липсва

Според председателя на управителния съвет на Национално сдружение "Недвижими имоти" Иван Велков обаче под повърхността от оптимистични нагласи на имотния пазар през 2013 година не се е случило нищо особено. "Обективният фактор е, че почти изцяло изчезна интересът на чужди инвеститори, като изключим земеделските земи и жилищния сегмент. Това че има два-три мола и се е открил половин склад, изобщо не променя картината. За наше съжаление, състезанието за привличане на нови инвестиции и откриване на нови работни места се води от десетилетия, и в рамките на Европейския съюз никога не е преставало", каза Велков.

Според него хубавото, специално при жилищата, е, че купувачите вече виждат много по-ясно какво има на този пазар и не си правят илюзии, характерни за периода преди 5 - 6 години. "Компромиси с неграмотно проектирани и построени и зле поддържани имоти вече никой не прави. Цените много повече отговарят на реалната себестойност, а не на измислени оферти. Като че ли хората вече знаят много по-добре отпреди какво търсят и къде да го намерят", казва Велков.

Според него прагматизмът рано или късно ще вземе връх. На нашия пазар през 2014 г. според Велков ще се строи и продава малко, но за сметка на това качествено. Но за генерално възстановяване е все още рано да се говори.

СТРОИТЕЛИТЕ ЗАЛАГАТ НАЙ-ВЕЧЕ НА МАЛКИ ОБЕКТИ

Пазарът на жилища през 2013 г. се увеличи, а цените спряха да падат. В някои сегменти дори има леко поскъпване. Разбира се, това се отнася предимно за столицата и големите градове - в малките няма активизиране, каза пред "Труд" изпълнителният директор на "Адрес" - Георги Павлов.

Строителният бизнес усети възстановяването и през тази година се увеличиха сделките по закупуване на терени, така че догодина ще видим и увеличаване на новото строителство, каза Павлов. Според него дори и в малкото проекти, започнати през тази година, апартаментите са били почти напълно разпродадени - нещо, което не е забелязвано от времето на строителния бум. Това обаче също се отнася само за големите градове, и то предимно за малки жилищни проекти - сгради с по 5-10 апартамента. За по-големи все още няма нужното финансиране.

През 2013 г. според Павлов е започнало проектирането и на малко по-големи жилищни сгради, които вероятно ще излязат на пазара към края на 2014 г. Те обаче също са само в четирите най-големи града - София, Пловдив, Варна и Бургас. Ще продължи и тенденцията за предоговаряне на ипотечните кредити с цел намаляване на месечните вноски.

СДЕЛКИТЕ НЕ ЗАВИСЯТ ОТ КРЕДИТИ

Активността на пазара на жилища през 2013 г. бе по-голяма от миналогодишната, но за съжаление на нас - кредитните консултанти, повечето плащания бяха със спестени средства, а не с ипотечни кредити, каза пред "Труд" Тихомир Тошев, изпълнителен директор на "Кредит център". Според него годишният ръст на сделките с имоти ще е около 10%, но в същото време ръстът при ипотечното кредитиране ще възлезе на не повече от 3 - 4%. Той смята, че причина за това разминаване са и политическата нестабилност и продължаващата висока безработица, която кара хората да не смеят да задлъжняват.

"През 2013 г. нарасна активността при предоговарянето на вече отпуснатите кредити. Причината е, че банките намалиха като цяло с между 0,25 и 0,5% лихвите по ипотечните кредити особено по левовите", каза Тошев. Както повечето анализатори и той смята, че 2014 г. ще е по-добра от 2013 г. - ще продължи намалението на лихвите по кредитите, а цените ще спрат да падат, което ще подтикне все повече хора да купуват жилища.

СКИ КУРОРТТЕ СА ОЩЕ В КРИЗА

На българския имотен пазар идва краят на един цикъл и започва началото на следващия, тъй като петте години на имотен бум бяха последвани от пет години спад на цените, смята оперативният директор на "Бългериън пропертис" Полина Стойкова. Доказателство за това според нея са, че сделките за морски ваканционни имоти, където компанията е най-силна, са се увеличили с 20% през 2013 г. в сравнение с предишната. Тя обаче отбелязва, че това не се отнася за планинските ски курорти, където все още има относително слабо търсене и цените продължават да падат.

Според Стойкова все повече потенциални купувачи на жилищни имоти ще излязат на пазара през 2014 г., тъй като много от тях, особено купувачите на първи дом, доста дълго са чакали, за да си купят жилище и повече не могат да отлагат това. Тя обаче не очаква съществена промяна на цените - те ще останат стабилни и с това ще подтикнат все повече хора да сключат сделка. Още повече, че нагласите на купувачите и на продавачите по отношение на цените вече са доста близки, отколкото преди 2-3 години.

В ОЧАКВАНЕ НА ПОТРЕБЛЕНИЕ

Доказателство, че годината е била успешна, е, че през 2013 г. в София отвори най-големият мол в България и до края на годината заетостта в него достигна 95%, каза пред "Труд" Росен Генов, мениджър "Търговски площи" във "Фортон".

Средната заетост в големите търговски центрове в България е 80%, което определя годината по-скоро като добра, отколкото като лоша, смята Генов. Появиха се и брандове, които рискуват да открият самостоятелни търговски обекти, каза той. Според него лошото е, че потребителското търсене се е увеличило с миниатюрни размери през годината и е все още по-ниско, отколкото преди 5-6 години. Това кара фирмите да се съобразяват кои търговски марки канят да наемат площи.

ИНТЕРЕС КЪМ ЗАТВОРЕНИТЕ КОМПЛЕКСИ

Броят на запитванията и на сделките за апартаменти в затворени комплекси определено се увеличиха през 2013 г. Интересното беше, че раздвижване имаше и през лятото, при положение че това е мъртъв сезон, каза мениджърът за жилищата в "Колиърс" Татяна Емилова.

Според нея и през 2014 г. хората, които придобиват втори и трети дом в такива комплекси, ще продължат да се интересуват от жилищата. Причината е, че те осигуряват спокойствие и добра среда за живеене, в които си струва да се инвестира. На пазара се появяват ограничен кръг такива обекти.

Цените на жилищата в затворените комплекси в столицата варират в широки граници - между 600 и 1200 евро за квадратен метър. Къщичка в миниквартал може да се купи за около 200 000 евро.

Вестник Стандарт

✓ Готвят скок на вноската за пенсия

Увеличаването на пенсионната вноска може да се случи само при ръст на икономиката. Това заяви социалният министър Хасан Адемов. И добави, че ако подобна мярка се предприеме сега, ще се натоварят прекалено работодателите и служителите. Ако очакваният ръст на икономиката през следващите години се случи, може да се предприеме плавно увеличаване на вноската, коментира Адемов пред Дарик радио. Той уточни, че ако сега се натоварят работодателите и служителите, ще се намали разполагаемият доход, ще се ограничи потреблението и дори може да се стигне до съкращения на работници. Няма да е приемливо допълнителната почивка да се приспада от годишния отпуск, каза социалният министър по повод на предложението да отпаднат съботниците. "Празниците в България са достатъчно на брой, изключително много дни се почива в България и така остават по-малко дни да се работи", заяви Адемов. По думите му идеята за еднаква минимална заплата за целия ЕС е стара и е обвързана със свободното движение. "Когато има големи разлики в доходите на страните в ЕС, движението съответно е към страните с по-високи доходи и това създава проблеми за тези държави. Съгласен съм принципно с такава идея, но не знам как това може да се случи, не е ясен механизмът", отбеляза Адемов.